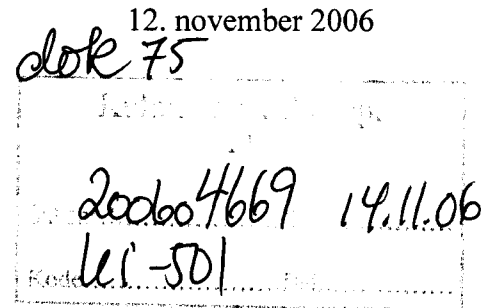

Human-Etisk Forbund

BUSKERUD FYLKESLAG

Det kongelige kultur- og kirkedepartement
PB 8030 Dep.
0030 Oslo

Høring – NOU 2006:2 Staten og Den norske kirke

Med dette har vi gleden av å oversende Human-Etisk Forbund Buskerud (HEF Buskerud) høringssvar om det framtidige forholdet mellom stat og kirke.

Det overordnede prinsippet for staten må være likebehandling av alle borgere uavhengig av tros- eller livssynstilhørighet. Det er derfor uakseptabelt ut fra flere forhold, spesielt menneskerettighetsperspektivet, jf. Sivertsen-utvalget (1975), Bakkevig-utvalget (2002) og den svenske utredningen om å skille stat og kirke (1968), å ha konstitusjonsfestet et særlig fortrinn for ett trossamfunn. Det vises her bl.a til Grunnlovens §§ 2, 4, 9, 12 andre ledd, 16, 21, 22 og 27 andre ledd. Forrangen for Den Norske Kirke styrkes ytterligere gjennom den praksis stat, fylke og kommuner utøver ved tildeling av økonomiske ressurser til tros- og livssynssamfunn.

HEF Buskerud er også opptatt av at Den norske kirke må anerkjennes og fullt ut behandles som trossamfunn med rettigheter og plikter på lik linje med øvrige tros- og livssynssamfunn. Ordningen med at regjeringens statskirke-medlemmer utgjør det øverste kirkestyret sammen med at Stortingets har myndighet til å fastsette lovgivning som angår kirkens rammer, organisasjon og andre interne forhold bidrar etter vår oppfatning ikke til kirkens autonomi som trossamfunn, og prinsippet om fri religionsutøvelse.

Med bakgrunn i ønsket om likebehandling av alle borgere i et stadig mer flerkulturelt og flerreligiøst samfunn hilser derfor HEF Buskerud et snarlig skille mellom stat og kirke velkommen, og at Den norske kirkes særstilling oppheves.

En avvikling av statskirkeordningen og likestilling av Den norske kirke med andre tros- og livssynssamfunn fordrer endringer på mange områder i samfunnet. Spesielt viktig er økonomi og lovgivning. Etter HEF Buskerud sin mening må en beslutning om skille mellom stat og Den norske kirke følges opp av en hurtig og grundig gjennomgang av offentlig lovverk samt system for tildeling av økonomiske ressurser til tros- og livssynssamfunn. Denne oppryddingen må sikre et reelt skille - og være uten langvarige overgangsordninger. Bl.a innebærer dette at Den norske kirke selv må få det økonomiske ansvaret for egne kirkebygg på lik linje med alle andre tros- og livssynssamfunn. Avvikling av statskirkeordningen må også følges opp med en grundig gjennomgang av medlemsregisteret til Den norske kirke, slik at de som reelt ønsker å stå som medlemmer, aktivt må melde seg inn.

Livssynsnøytralitet i det offentlige tjenestetilbudet

Kommune, fylke og stat har et grunnleggende ansvar for et godt tjenestetilbud overfor landets borgere, og at tjenestene bidrar til velferd, individuell mestring og menneskeverd. Det må derfor tilligge det offentlige et særlig ansvar for at tjenestene og lokalene hvor tjenestene tilbys, er livssynsnøytrale. Offentlige arenaer må derfor tilrettelegges på en positiv måte for alle folkegrupper og kulturer. Ut fra en helhetsvurdering betyr dette etter vår vurdering at livssynsnøytralitet må være et førende prinsipp i alle offentlige lokaler, og at dette prinsippet særlig må vektlegges ved restaurering og nybygg.

Seremoniene markerer de store overganger i livet; fødselen, overgangsfasen fra barn til voksen, inngåelse av ekteskap eller partnerskap, at livet tar slutt. Enkeltmenneskets holdninger og verdier spiller en avgjørende rolle i valget av seremoni, men det forutsetter muligheten til å velge den seremonien man selv ønsker. Det må være et offentlig ansvar at alle borgere har tilgang på egnede og livssynsnøytrale seremonilokaler/-arealer for livsfasemarkeringer innen sin bostedskommune. Offentlig eide kapeller/seremonilokaler som i dag har fastmontert religiøs symbolikk og/eller har religiøs utforming må omgjøres til nøytral form. Det tilrettelegges for bruk av mobile symboler etter brukernes ønsker. Behovet for livssynsnøytrale seremonirom er særlig stort i forbindelse med gravferd.

I dagens Gravferdslov §1 står: "Gravlegging skal skje på offentlig kirkegård eller på gravplass anlagt av registrert trossamfunn". HEF Buskerud vurderer det derfor slik at fellesskapet, dvs. kommune/stat, må eie en felles gravlund hvor alle i kommunen kan gravlegges. Optimal bruk av gravlundene fordrer evt. religiøs vigsling av hver enkelt grav (2 x 1m) i de tilfeller dette er ønskelig, i stedet for vigsling av hele arealet som i dag. For å sikre særlig gravferden som livsfasemarkering må, ved et skille av stat og kirke, gravferdsforvaltningen overføres til kommunene.

For øvrig vises til Human-Etisk Forbund sitt hørings svar datert 08.09.2006 samt Bente Sandvigs stemmegivning og anbefalinger i Gjønnnes-utvalget.

Med hilsen
Fylkesstyret i HEF Buskerud

Olav S. Monsson
Fylkesleder

Kopi: Human-Etisk Forbund